

Forslag	A 1958/UVN
Fremlagt af	Den Socialdemokratiske Gruppe
Behandles af	Udvalget for Velfærd i Norden

A 1958/UVN Medlemsforslag om jämställd klimatpolitik

Den Socialdemokratiske Gruppe foreslår, at Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

att analysera och utvärdera policys och klimatinsatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv

att könsuppdelade statistik om konsumtionsmönster, vanor och hur olika politiska beslut påverkar

att ta med jämställdhetsperspektivet vid framtagandet av nya förslag på klimatområdet

att ta hänsyn till mäns, kvinnors, pojkers och flickors olika förutsättningar vid klimatanpassningar

att säkra kvinnors inflytande i alla delar av klimatomställningen, från internationella förhandlingar till nationell politik

Baggrund

Perspektivet på hur klimatförändringarna påverkar kvinnor är väldokumenterat men sällan diskuterat. En rapport från Nordiska rådet visar att jämställdhetsperspektivet inte tas med i planerna för hur vi ska hantera klimatkrisen.

De nordiska länderna har kommit långt när det gäller jämställdhet och det finns ett jämställdhetsperspektiv inom de flesta politikområden. När det gäller klimatpolitiken är det dock inte lika tydligt.

När klimatförändringarna förändrar levnadsvillkoren slår det hårt mot både män och kvinnor. Allra hårdast slår klimatförändringarna globalt mot kvinnor som lever i fattigdom. Män och kvinnor bidrar olika mycket till utsläpp av växthusgaser genom olika konsumtionsmönster och livsstilsval. Forskning visar att länder med större jämställdhet mellan könen får en snabbare och mer hållbar utveckling.

I Norden skiljer sig också mäns och kvinnors livsstil och det innebär skillnader i påverkan på klimatet. I Sverige släpper mäns privata transporter ut dubbelt så mycket koldioxid som kvinnors transporter. Om män till exempel reste på samma sätt som kvinnor skulle

utsläppen från persontransporter i Sverige minska med nästan 20 procent och vi skulle redan ha nått den nivå av minskat bilresande som bedöms krävas för att uppfylla klimatmålen till 2050.

När det gäller synen på klimatförändringarna finns det också skillnader. Kvinnor prioriterar miljöfrågor i högre grad än män, både värderingsmässigt och genom handling. För att minska skillnaderna mellan män och kvinnor är det viktigt att se till att kvinnor finns med när besluten fattas. För att lyckas med klimatkonferensen behöver även både mäns och kvinnors rättigheter beaktas.

I Parisavtalet fastslås att klimatkonferensen ska ske med hänsyn till mänskliga rättigheter och att den ska främja jämställdhet. Exempelvis bör parternas klimatanpassningsarbete utföras med ett jämställdhetsperspektiv. Parisavtalet säger också att utsläppsminskningar ska och kan utföras inom ramen för hållbar utveckling, där jämställdhet utgör ett av målen enligt Agenda 2030.

Jämställdhet har varit en del av Klimatkonventionen sedan 2001 och är numera en stående agendapunkt vid COP-möten. Kopplat till åtgärdsplanen för jämställdhet (Gender Action Plan, GAP) finns fem prioriterade områden:

- Kapacitetsutveckling, kunskapsspridning och kommunikation.
- Jämställd representation, kvinnors deltagande och ledarskap.
- Samstämmighet.
- Jämställdhetsintegrering i genomförande och resurstilldelning.
- Uppföljning och rapportering.

Trondheim, den 9. august 2023 kl. 00:00

Anna Vikström (S)
Anna-Kristiina Mikkonen (sd)
Annette Lind (S)
Eva Lindh (S)
Gunilla Carlsson (S)
Heléne Björklund (S)
Henrik Møller (S)
Jani Kokko (sd)
Johan Andersson (S)
Jorodd Asphjell (A)

Karianne B. Bråthen (A)
Kim Aas (S)
Kim Berg (sd)
Malte Larsen(S)
May Britt Lagesen (A)
Oddný G. Harðardóttir (Sf)
Per-Arne Håkansson (S)
Pinja Perholehto (sd)
Tove Elise Madland (S)
Åsa Karlsson (S)